

ชื่อรายงานการวิจัย	ศักยภาพประวัติศาสตร์และบริบทชุมชนบาราโหม ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
ผู้วิจัย	นายการิยา แวกูโน และคณะ
หน่วยงาน	ชุมชนบ้านปาละ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
ปีงบประมาณ	2559
ทุนอุดหนุนงานวิจัย	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และบริบทของชุมชนบาราโหมจากอดีตถึงปัจจุบัน สายตระกูลและวิถีการดำรงชีวิตในบาราโหมจากอดีตถึงปัจจุบัน และรวบรวมข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์และบริบทของชุมชนบาราโหมให้เป็นรูปธรรม ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสำรวจสัมภาษณ์ และจัดประชุมกลุ่มย่อย ขอบเขตประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาและผู้รู้ในชุมชน หน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ นักเรียนและเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนบาราโหมมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงด้านประวัติศาสตร์ระหว่างบาราโหมกับรัฐปัตตานี คือการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือ สุสานพระยาอินทรา และเหรียญดินาร์มาตาฮารี บาราโหมมีความสำคัญในฐานะเป็นท่าเรือสำคัญของรัฐปัตตานี และเป็นที่ตั้งของสุสานพระยาอินทรา มุสลิมคนแรกของปัตตานี และมีฐานะเป็นเจ้าเมืองในสมัยอดีตกษัตริย์ราชวงศ์โกตามหิซัย ผู้สร้างเมืองปัตตานีดารุสลาม และพื้นที่ฝังพระศพราชินี 3 องค์ ได้แก่ ราชินีฮิยา ราชินีปัฐ และราชินีอูง แห่งราชวงศ์ศรีวังสา ปัจจุบันระบบสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจ คนในชุมชนให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตนเองน้อย อาชีพดั้งเดิมของคนในชุมชนคือการทำนาเกลือและประมงพื้นบ้าน ปัจจุบันที่ดินถูกขายเปลี่ยนมือไปเป็นของนายทุนภายนอก ชาวบ้านเปลี่ยนอาชีพไปรับจ้างนอกพื้นที่มากขึ้น สายตระกูลใหญ่ๆในบาราโหมมี ตระกูลแวกูโน รองลงมาตระกูลเฮง และต่อเฮง สายสกุลหรือตระกูลไม่ว่า แวกูโนหรือแวกูโนหรือกูโน สายตระกูลส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในฐานะเครือญาติ